

Uroczystość z okazji Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” w Mroczy

W hołdzie „Żołnierzom Wyklętym” – bohaterom antykomunistycznego podziemia, którzy w obronie niepodległego bytu Państwa Polskiego, walcząc o prawo do samostanowienia i urzeczywistnienie dążeń demokratycznych społeczeństwa polskiego, z bronią w ręku, jak i w inny sposób, przeciwstawili się sowieckiej agresji i narzuconemu siłą reżimowi komunistycznemu... Początek preambuły Ustawy z dnia 3 lutego 2011 roku o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. W 2001 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podjął uchwałę, w której uznał *zasługi organizacji i grup niepodległościowych, które po zakończeniu II wojny światowej zdecydowały się na podjęcie nierównej walki o suwerenność i niepodległość Polski*, oddając w ten sposób hołd poległym i pomordowanym oraz wszystkim więzionym i prześladowanym członkom organizacji Wolność i Niezawisłość. Było to pierwsze tej rangi uhonorowanie żołnierzy zbrojnego podziemia antykomunistycznego. Po raz pierwszy w gminie Mrocza w **dniu 1 marca 2014r.**, z inicjatywy Prezesa TPPW 1918/1919 Koło w Mroczy im. ppor. F. Borzycha mjr. rez. Jarosława Odrobińskiego zorganizowany został Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Podczas uroczystości nastąpiło **odsłonięcie Tablicy Memoratywnej upamiętniającej „Żołnierza Niezlomnego” z Mroczy – Wacława Polewczyńskiego ps. „Połomski”**. Urodzonego w Mroczy, absolwenta miejscowej szkoły ludowej, uczestnika walk o niepodległość i granice Rzeczypospolitej oraz wojny polsko-bolszewickiej, podoficera Wojska Polskiego i urzędnika państwowego, przedstawiciela Narodowego Zjednoczenia Wojskowego na Rzeszowszczyźnie w 1946 r., zamęczonego w śledztwie przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa na zamku w Rzeszowie i zmarłemu w szpitalu więziennym 5 listopada 1948 r. w wieku 50 lat.

Oficjalne uroczystości rozpoczęła msza św. w intencji „Żołnierzy Wyklętych”, która została odprawiona w mroteckim kościele parafialnym pw. św. Mikołaja i Wniebowzięcia NMP. Eucharystii przewodniczył proboszcz parafii ks. dziekan Wojciech Cierniak. Uświetniły ją także pieśni wykonywane przez mrotecki chór „Cecylia”, w tym wykonany po raz pierwszy specjalnie przygotowany na tę uroczystość hymn Polskiego Państwa Podziemnego.

Po zakończeniu mszy św. poczty sztandarowe w asyście pododdziału honorowego 1 breg „Ziemi Nakielskiej” w Bydgoszczy, liczne delegacje m.in. z Bydgoszczy, Jarocina, Łobżenicy, Nakła nad Notecią, powiatu nakielskiego oraz młodzież, uczniowie, zebrane osoby przeszły w rytmie werbli w kolumnie na plac przed Szkołą Podstawową im. Wojska

Polskiego, gdzie na ścianie budynku zawisła Tablica. Wartę honorową przy Tablicy pełnili żołnierze z 1 blog. Wszystkich zebranych powitał mjr rez. Jarosław Odrobiński. Po odśpiewaniu hymnu państwowego wygłoszono przemówienia okolicznościowe. W swoim krótkim wystąpieniu Prezes mroteckiego TPPW mjr rez. Odrobiński powiedział m.in.: *„Witamy cię ponownie w Mroczy, Żołnierzu Niezłomny Waclawie Polewczyński ps. „Połomski”. Wróciłeś tu, skąd Wyszedłeś. W tym mieście się Urodziłeś, tu Przyjąłeś chrzest i pierwszą komunię, to tu uczęszczałeś do szkoły, w której po raz pierwszy w swoim życiu, jako jej uczeń, stanąłeś w obronie ojczystego języka. Już, jako dziecko Wiedziąłeś, jakie wartości w życiu są najważniejsze. „Nade wszystko Ojczyzna..” Tak brzmi napis – motto zamieszczone na tablicy, przed którą się znajdujemy. Niech ten Twój symboliczny powrót w dniu dzisiejszym do Mroczy, do twego rodzinnego „domu”, do SP im. WP będzie naszym hołdem, który ci składamy. Witają Cię Twoi najbliżsi, rodzina, poczty sztandarowe ze sztandarami: wojskowym, Kombatantów, Szkół, Ochotniczej Straży Pożarnej, wojskowa asysta honorowa w składzie pododdziału honorowego i posterunku honorowego żołnierzy 1 batalionu logistycznego „Ziemi Nakielskiej”, przedstawiciele Kościoła, kombatantów, weteranów, Potomków Powstańców Wielkopolskich 1918-1919, Instytutu Pamięci Narodowej, radni, władz gminy Mrocza, Powiatu Nakielskiego, Wojewody i województwa Kujawsko-pomorskiego, Oficerowie - przedstawiciele służb mundurowych, Wojska Polskiego, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Druhowie strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej, harcerze, zuchy, uczniowie, młodzież oraz mieszkańcy gminy Mrocza i sąsiednich gmin z powiatu Nakielskiego, Piłskiego, jak również Jarocińskiego”.*

Kolejnym wywołanym mówcą był dr Mirosław Golon, dyrektor oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku. Następnie głos zabrał autor biogramu upamiętnianego bohatera z Mroczy „Żołnierza Niezłomnego” dr Marek Szymaniak, pracownik IPN w Gdańsku Delegatura w Bydgoszczy, który w kilku zdaniach przybliżył biografię Waclawa Polewczyńskiego ps. „Połomski”. Z kolei Andrzej Michalak, wnuk „Żołnierza Niezłomnego”, mieszkający obecnie w Katowicach, w swoim osobistym wystąpieniu m.in. zacytował fragmenty jego ostatniego listu, wysłanego z więzienia krótko przed śmiercią do żony Marii i dwóch córek. Ponadto okolicznościowe słowo wygłosili: burmistrz MiG Mrocza Leszek Klesiński, radna Województwa kujawsko-pomorskiego Silvana Oczkowska, na zakończenie tej części uroczystości dyrektor SP im. WP w Mroczy Maria Jolanta Miler – gospodarz obiektu.

Najważniejszym i zarazem najbardziej wzruszającym momentem uroczystości było odsłonięcie Tablicy Memoratywnej upamiętniającej „Żołnierza Niezłomnego” z Mroczy – Wacława Polewczyńskiego ps. „Połomski”. Tego aktu dokonały wnuczki Anna Wawrowska-Gazińska (zamieszkała w Gdyni) oraz Elżbieta Wawrowska (mieszkanca Gdańska-Wrzeszcz). Po czym ks. Wojciech Cierniak dokonał poświęcenia Tablicy. Następnie pododdział honorowy 1 batalionu logistycznego „Ziemi Nakielskiej” oddał salwę honorową. Po salwie zebrani wysłuchali hymnu Polskiego Państwa Podziemnego, po czym delegacje złożyły kwiaty, które odbierali uczniowie-kadeci z klas wojskowych z ZSP z Łobzenicy im. T. Kościuszki umieszczając je docelowo pod Tablicą. Następnie żołnierz-muzyk z Orkiestry Wojskowej w Bydgoszczy odegrał utwór „Śpij Kolego”.

Na zakończenie uroczystości, Łukaszowi Odrobińskiemu - wieloletniemu członkowi mroteckiego TPPW dokonano wręczenia Medalu „Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej”. Medale nadawane są osobom, organizacjom i instytucjom szczególnie zasłużonym dla idei pamięci narodowej oraz opieki nad miejscami walk i męczeństwa. Odznaczenie wręczył Mieszko Klawikowski, sekretarz Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Województwa kujawsko-pomorskiego. Następnie ppor. Paweł Zabłocki dowodzący pododdziałem honorowym odprowadził poczty sztandarowe wraz z pododdziałem z miejsca uroczystości. Na tym zakończono tę niezwykle podniosłą uroczystość.

Mogła się ona odbyć tylko i wyłącznie dzięki niezłomnej, wytrwałej i wspaniałej postawie osób prywatnych i instytucji, do tego grona należą: Pracownicy Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku na czele z Dyrektorem Panem dr. hab. Mirosławem Golonem oraz pracownicy Delegatury IPN w Bydgoszczy – w szczególności dr Marek Szymaniak - Główny Specjalista Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Gdańsku Delegatura w Bydgoszczy, który to opracował biogram i kalendarium o Żołnierzu Niezłomnym z Mroczy – Wacławie Polewczyńskim ps. „Połomski”, jak również projekt napisu tablicy memoratywnej. Kolejną osobą z IPN jest dr Alicja Paczoska – Hauke. Następną Instytucją - firmą, zasługującą na podziękowanie jest Bank Spółdzielczy w Koronowie Oddział w Mroczy, który to w ramach sponsoringu wsparł finansowo wydruk zaproszeń oraz plakatów na tę uroczystość, którego autorem był jeden z członków mroteckiego Koła TPPW. Słowa podziękowania należą się także Pani Marii Jolancie Miler - Dyrektor SP im. WP w Mroczy, za wyrażenie zgody na umieszczenie tablicy w tym miejscu oraz współorganizację uroczystości. **Jednak szczególnie**

słowa uznania i szacunku należą się fundatorom Tablicy, są nimi osoby prywatne (w tym Rodzina, najbliższa i ta dalsza oraz członkowie mroteckiego TPPW).

Wszystkim Państwu bardzo gorąco i serdecznie dziękuję – bez waszej pomocy i wsparcia Żołnierz Niezłomny z Mroczy - Waclaw Polewczyński ps. „Połomski” pozostał by dalej w Mroczy nikomu nieznanym i zapomnianym.

Dodatkowo delegacja IPN (na czele z Dyrektorem Oddziału w Gdańsku Mirosławem Golonem) bezpośrednio po zakończeniu tej uroczystości złożyła wiązaną kwiatów pod Tablicą upamiętniającą ofiary katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem w dniu 10.04.2010r., - Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego i jego żony Marii oraz pozostałych 94 osób delegacji udającej się na uroczyste obchody do Katynia z okazji 70. rocznicy Zbrodni Katyńskiej. Znajduje się ona na ścianie Kościoła na Cmentarzu Parafialnym w Mroczy. Odślonięta z inicjatywy mroteckiego Koła TPPW, które było także jej Fundatorem w 1. rocznicę katastrofy.

Ponadto uczestnicy uroczystości, mieszkańcy Mroczy mieli możliwość obejrzenia wystawy plenerowej (wywieszanej na płocie szkolnym) z IPN pt. „Nie Jesteśmy żadną bandą, my Jesteśmy z miast i wiosek polskich” poświęconej działalności 5. Wileńskiej Brygadzie Armii Krajowej na Pomorzu.

Przed tą uroczystością dr Marek Szymaniak wygłosił w miesiącu styczniu i lutym prelekcje pt. „Życie wybitnego mroczanina – Waclaw POLEWCZYŃSKI 1898-1948” podczas obrad Sesji Rady Miejskiej w Mroczy, dwukrotnie dla uczniów SP im. WP w Mroczy, SP im. A. Mickiewicza w Witosławiu, Gimnazjum im. Jana Pawła II w Mroczy. Ponadto wspólnie wystąpiliśmy w audycjach Radia „Nakło” i Radia Pomorza i Kujaw.

Organizatorami uroczystości z okazji Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” byli: Dyrektor Oddziału IPN w Gdańsku dr hab. Mirosław Golon, Dyrektor SP im. WP w Mroczy mgr Maria Jolanta Miler oraz Prezes Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 Koło w Mroczy im. ppor. Franciszka Borzycha - mjr rez. mgr Jarosław Odrobiński, występujący w roli głównego organizatora i koordynatora.

Opracował: mjr rez. Jarosław Odrobiński